

SAMRÅDSREDOGÖRELSE – Uppställningsspår Pilekrogen

Mölnads stad, Västra Götalands län

Järnvägsplan 2020-12-04

Uppdragsnummer: 165473

Trafikverket

Postadress: Trafikverket, 405 33 Göteborg

E-post: trafikverket@trafikverket.se

Telefon: 0771-921 921

Dokumenttitel: SAMRÅDSREDOGÖRELSE – Uppställningsspår Pilekrogen

Författare: Atkins Sverige AB

Dokumentdatum: 2020-12-04

Ärendenummer: TRV 2020/90848

Åtgärdsnummer: 16202

Uppdragsnummer: 165473

Version: 1.0

Kontaktperson: Jenny Tedelid

Innehåll

1	Sammanfattning	4
2	Samrådsrets	5
3	Samråd	5
3.1.	Skede Samrådsunderlag – inför länsstyrelsens beslut om betydande miljöpåverkan	5
3.1.1.	Samråd med Länsstyrelsen i Västra Götaland	5
3.1.2.	Samråd med Mölndals stad	6
3.1.3.	Samråd med de enskilda som kan bli särskilt berörda	7
3.1.4.	Samråd med övriga berörda myndigheter och organ	11

1 Sammanfattning

I denna samrådsredogörelse sammanställs och sammanfattas hur samrådet bedrivits, vilka synpunkter som kommit in från de enskilda som särskilt berörs, myndigheter och organisationer samt var yttrandena, minnesanteckningar och protokoll från samrådet finns i sin helhet. I samrådsredogörelsen visar Trafikverket hur de inkomna synpunkterna beaktats.

I det inledande skedet av processen för framtagande av järnvägsplanen för aktuellt projekt har samråd genomförts med Länsstyrelsen Västra Götaland, Mölndals stad och enskilda som kan antas bli särskilt berörda. Samråd har också genomförts med Försvarsmakten, Räddningstjänsten samt Kollektivtrafikmyndigheten delegerat till Västtrafik.

2019-09-23	Informationsmöte med Länsstyrelsen Västra Götaland
2020-09-28	Samrådsmöte med Länsstyrelsen Västra Götaland
2020-10-06	Samrådsmöte med Mölndals stad
2020-11-02	Samrådsmöte med Räddningstjänsten
2020-10-19 – 2020-11-08	Skriftligt samråd med enskilda som antas kunna bli särskilt berörda
2020-11-25	Kommunstyrelsen i Mölndals stad lämnar sitt yttrande över samrådsunderlaget

Samrådsmaterialet har hållits tillgänglig på Trafikverkets webbplats under tiden 2020-10-19 – 2020-11-08. Information om samrådet, och var handlingarna har funnits tillgängliga, har skickats till de enskilda som kan antas bli särskilt berörda. Samtliga inkomna synpunkter och yttranden samt upprättade minnesanteckningar och protokoll finns diarieförda på Trafikverket under diarienummer TRV 2020/90848.

Under samrådet har det inkommit synpunkter som berör bland annat frågor om buller-, vibrations- och ljusstörningar samt eventuell värdeminskning på fastigheter till följd av detta. Synpunkter har även lämnats om påverkan på luftkvaliteten, naturmiljön och landskapsbilden. Andra frågor har berört lokalisering av befintlig gång- och cykelbana, pågående markanvändning, inlösen samt information inför fältarbete och markskador. Synpunkter kring eventuell påverkan på vägtrafiken i området har också lämnats.

2 Samrådsrets

Den som avser att bygga en järnväg ska under arbetet med att upprätta en järnvägsplan samråda med länsstyrelsen, berörda kommuner och de enskilda som särskilt berörs. Om järnvägsplanen har betydelse för kollektivtrafiken, ska samråd även ske med berörda regionala kollektivtrafikmyndigheter.

Om projektet kan antas medföra en betydande miljöpåverkan ska projektet samrådas med en utökad samrådsrets. Samråd ska då även ske med övriga statliga myndigheter samt den allmänhet och de organisationer som kan antas bli berörda. Då Trafikverket förmodar att projektet medför en betydande miljöpåverkan har en utökad samrådsrets tagits fram redan i initialt.

Utifrån projektets omfattning och den påverkan projektet bedöms medföra på omgivningen har följande aktörer identifierats ingå i samrådsretsen i detta skede:

- Enskilda som särskilt berörs
- Kommun
- Länsstyrelse
- Kollektivtrafikmyndigheten via Västtrafik
- Försvarsmakten
- Ledningsägare

3 Samråd

3.1. Skede Samrådsunderlag – inför länsstyrelsens beslut om betydande miljöpåverkan

3.1.1. Samråd med Länsstyrelsen i Västra Götaland

Den 23 september 2019 hade Trafikverket ett informationsmöte med Länsstyrelsen Västra Götaland. Trafikverket delgav länsstyrelsen information om tidigare utredningar samt om den genomförbarhetsstudie som färdigställdes under 2019.

Den 28 september 2020 genomfördes ett samrådsmöte med Länsstyrelsen Västra Götaland.

Länsstyrelsen poängterade vid dessa två tillfällen vikten av att Trafikverket tydligt motiverar den valda lokaliseringen av uppställningsspåren. Länsstyrelsen önskade även att projektet samordnas med pågående angränsande projekt som Mölndals stads åtgärder för Kålleredsbäcken och Västfastigheters tågdepå Sandbäck för att se till helheten i området.

Länsstyrelsen underströk även vikten av att planerade nya broars utformning över Kålleredsbäcken motiveras eftersom miljö kvalitetsnormer för ytvatten är knutna till bäcken. Länsstyrelsen lyfte även att buller borde utredas samordnat med Västfastigheters tågdepå.

Den 12 november 2020 hölls ytterligare ett samrådsmöte med Länsstyrelsen i Västra Götaland. Mötet handlade om val av lokalisering och genomfördes tillsammans med Trafikverkets projekt Uppställningsspår Lärje. Syftet med samrådet var att Trafikverket

informerade länsstyrelsen bakgrunden för val av lokalisering av nya uppställningsspår. Länsstyrelsen frågade om val av lokalisering möter det framtida behovet av uppställningskapacitet 2040.

Länsstyrelsen poängterar betydelsen av att fortsatt studera och anpassa projektet för Pilekrogen utifrån de kumulativa effekter som kan uppstå tillsammans med närliggande, både pågående och planerade, anläggningar och projekt. Det gäller i flera avseenden exempelvis påverkan på Källeredsbäcken och bullereffekter.

Länsstyrelsen meddelar att de inte ser några ytterligare behov av utredningar eller undersökningar angående val av lokalisering för nya uppställningsspår i centralt läge. Behov och motiv för val är tillräckligt utredda.

Trafikverkets kommentar

Tillsammans motsvarar uppställningsspåren i Lärje och Pilekrogen det förväntade behov Trafikverket ser av uppställningsspår fram till år 2040. För Lärje finns en tanke om en påbyggnadsetapp. Även Pilekrogen tar hänsyn till det framtida behovet 2040.

Genom projektet sker löpande samordningsmöten med bland annat Mölndal Stad och Västfastigheter om områdets förutsättningar, tekniska lösningar och utformning.

3.1.2. Samråd med Mölndals stad

Ett stort antal samordningsmöten har hållits med Mölndal Stad under arbetet inför järnvägsplanen samt inledande skeden i järnvägsplanen.

Den 6 oktober 2020 genomfördes samrådsmöte med Mölndals stad.

Kommunen upplyste om berörda detaljplaner och deras syften. Kommunen lyfte även fram att berörd cykelbana ingår i kommunens huvudcykelvägnät och att den används för både pendling och rekreation.

Vidare ansåg kommunen att säkerhet, buller, landskapsanpassning och grönska är viktiga frågor i det fortsatta arbetet. Kommunen påpekade också behovet av samordning mellan kommunens planerade åtgärder för Källeredsbäcken och Trafikverkets projekt.

Den 25 november 2020 inkom yttrandet från kommunstyrelsen Mölndals stad på framtaget Samrådsunderlag. I sitt yttrande poängterar staden vikten av samordning mellan aktuellt projekt och Västfastigheters depåverksamhet och kommunala planer för området. I sitt yttrande påpekar staden att det är olyckligt att detta samråd inte koordinerats med samrådsförfarandet för detaljplanen för Västfastigheters depå. Staden påpekar också att det finns flera stora infrastrukturprojekt som planeras i området och det är viktigt att Pilekrogens uppställningsspår inte omöjliggör dessa projekt. Vidare önskar staden även att det sker samordning gällande utredning och redovisning av den totala miljöpåverkan för både uppställningsspår och depå, särskilt för miljöaspekterna buller och vibrationer.

I sitt yttrande framhåller staden också vikten av gestaltningen av anläggningen då den ligger exponerat vid entrén till Mölndal.

Mölndals stad vill peka på värdet av att utreda möjligheterna även utanför planerad anläggning att kompensera för förlusten av naturvärden och grönstruktur samt värde som översvämningsmark eller betes-/slåttermark.

Staden undrar också hur uppställningsspår Pilekrogen och Västfastigheters depå kommer att påverka den vegetationsbeklädd bullerskyddsvall som sträcker sig cirka 500 meter norrut från banans passage över Källeredsbäcken?

Staden ställer sig frågande till Trafikverkets bedömning om att det är ungefär 28 tåg in/ut per dygn som kommer att använda uppställningsspåren och betonar vikten att korrekt indata används vid bullerberäkningarna.

Mölnads stad delar Trafikverkets bedömning att projektet kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Trafikverkets kommentar

Trafikverket delar stadens uppfattning om att samverkan och dialog mellan Trafikverket, staden och Västfastigheter är viktig i arbetet. Löpande samordningsmöten sker mellan Mölnads stad, Västfastigheter och Trafikverket, både gällande Källaredsbäcken men också om projekten som helhet. Viktigt att påpeka är att tidplanerna är olika för de olika projekten, hur detta påverkar projekten diskuteras på samordningsmötena.

Utredningar för att identifiera bullerpåverkan från planerade åtgärder i Pilekrogen kommer att genomföras i det fortsatta arbetet med järnvägsplanen. Vidare kommer även de kumulativa miljöeffekterna inklusive bullerpåverkan av projektet och planerad depåverksamhet utredas vidare.

I det fortsatta arbetet med järnvägsplanen kommer även Trafikverket att arbeta vidare med gestaltningen av anläggningen och ett gestaltningsprogram tas fram.

Trafikverket har inte möjlighet att ta mark i anspråk för kompensationsåtgärder utanför planområdet. Däremot är det något som kan göras i samarbete med berörd markägare. De utredningar som behövs med avseende på detta ser Trafikverket som en viktig del i samordningen mellan projektet och Mölnads stad samt Västfastigheter, bland annat för hantering av gemensamma kumulativa effekter.

Påverkan på vallen och bullerskydd utreds vidare.

Trafikverket baserar tågrörelserna på senast uppdaterad basprognos vilken i sig bygger på länstrafikbolagens målbilder. I detta fall VGRs målbild tåg 2035 samt motsvarande hos Hallandstrafiken.

3.1.3. Skriftligt samråd med de enskilda som kan bli särskilt berörda

Mellan 19 oktober och 8 november kunde enskilda som kan bli särskilt berörda av projektet berörda lämna synpunkter om Pilekrogen. Nedan redovisas de synpunkter som inkommit samt Trafikverkets kommentar.

Buller

Flertalet synpunkter har inkommit avseende buller. Många boende påpekar att de redan idag upplever buller från Väst kustbanan och E6:an som störande och uttrycker en oro för att planerad anläggning kommer bidra till ytterligare ljudstörningar i området. Frågorna rör bland annat huruvida uppställningsbangården kommer att resultera i ökat buller och vilka bullerdämpande åtgärder som Trafikverket planerar. Boende efterfrågar vilka utredningar som gjorts, dels för byggskedet men främst för drift och underhåll. Det har även inkommit frågor kring när på dygnet aktivitet kommer ske.

Trafikverkets kommentar

Projektet är i tidigt skede och utredning för att identifiera bullerpåverkan från planerade anläggningar, både var för sig och tillsammans med andra bullerkällor, kommer att utredas i

det fortsatta arbetet. I det arbetet ingår även utredning av eventuella behov av bullerskyddsåtgärder. Detta kommer att utredas vidare i kommande planlägningsprocess och redovisas i samråd under 2021. Trafikverket följer Naturvårdsverkets riktlinjer för industribuller. Under byggskedet kommer det främst dagtid förekomma ökat buller och även här finns det riktvärden som Trafikverket måste förhålla sig till.

Vibrationer

Frågor om det finns risk för vibrationspåverkan har också kommit in.

Trafikverkets kommentar

Användningen av uppställningsspåren bedöms ge avsevärt mindre vibrationer än vad trafiken på Västkustbanan idag genererar. Detta då omfattande förstärkningsåtgärder kommer att vidtas under uppställningsbangården samt då vagnarna är lättare och hastigheten är betydligt lägre jämfört med trafikeringen på Västkustbanan. Risken för vibrationsstörningar kommer att utredas vidare, även om det inte bedöms som sannolikt att gällande riktvärden riskerar överskridas. Avstånden mellan förbigångsspår/uppställningsspår och bostäder är stora, som minst cirka 120 meter, samtidigt som hastigheterna på både förbigångsspår och uppställningsspår är låga (40-80 km/h).

Ljusstörning

Frågor om belysning och oro för ljusstörning har inkommit.

Trafikverkets kommentar

För att minska ljusstörningar och användningen av el kommer närvarostyrd belysning installeras över uppställningsspår samt vid växlar in till uppställningsbangården.

Luftkvalitet

Synpunkter avseende eventuell risk för påverkan på luftkvaliteten har inkommit.

Trafikverkets kommentar

I driftskedet medför uppställningsspåren inga försämringar på luftkvaliteten av betydelse då trafiken till och från uppställningsspåren planeras ske med enbart eldrivna motorvagnar. Enstaka godståg om dagen som använder förbigångsspåret närmast Västkustbanan kan komma att drivas med diesellok, men avståndet mellan spåret och närmaste bostäder är långt, cirka 120 meter.

Naturmiljö

Synpunkter har kommit in gällande påverkan på områdets naturmiljö. Boende påpekar att den naturnära miljö som de idag har tillgång till kommer att försvinna. Det har också kommit in synpunkter som lyfter Kålleredsbäckens värde för lax- och havsöring samt att det finns lek område för öring i Alebäcken.

Trafikverkets kommentar

I det fortsatta planarbetet kommer påverkan på naturmiljön att studeras vidare. De naturvärden som finns idag i det område där uppställningsspåren planeras kommer att försvinna. Åtgärder för att förebygga, motverka och avhjälpa de negativa effekterna för bland annat naturmiljön i området kommer att utredas vidare.

Upplevelsen av landskapet

Synpunkter har inkommit gällande påverkan på landskapet. Boende påpekar att den naturnära miljö som de idag har tillgång till kommer att försvinna. Den planerade åtgärden anses påverka landskapet och därmed utsikten negativt och boende vill att åtgärder för att minska påverkan på landskapet ska tas fram.

Trafikverkets kommentar

I det fortsatta arbetet kommer Trafikverket att utföra en djupare landskapsanalys och arbeta fram ett gestaltungsprogram för att minska den planerade anläggningens påverkan på landskapet.

Befintlig gång- och cykelbana

Synpunkter har lämnats över den planerade flytten av befintliga gång- och cykelbana som idag går igenom utredningsområdet (bland annat förbi tennishallen). Boende i området påpekar vikten av detta cykel- och gångstråk, där både barn och vuxna kan röra sig separerat från andra trafikslag. Frågor om var den nya gång- och cykelbanan kommer att lokaliseras har kommit in.

Trafikverkets kommentar

Ny lokalisering av befintlig gång- och cykelvägen utförs av Mölndals stad. Lokaliseringen är ännu inte bestämd. Trafikverket kommer att utföra en barnkonsekvensanalys i syfte att identifiera åtgärder som ska leda till minskad påverkan för barn.

Påverkan på fastigheter

Frågor kring värdeminskning på fastighet har inkommit. Synpunkt framförs att utbyggnaden kan resultera i ökade bullernivåer samt eventuella andra skador på fastighet, så som sättningar och sprickor i huskroppar. Dessa befaras i sin tur resultera i en värdeminskning.

Även frågor gällande pågående fastighetsöverlåtanden och pågående bygglovsansökningar har inkommit. Frågor om eventuell inlösen av fastigheter har också ställts. Boende önskar en möjlighet att ventilera dessa frågor med Trafikverket.

Synpunkter gällande trafikverkets kommunikation kring fältarbeten har också kommit in. Dessa understryker vikten av att få information i god tid inför kommande fältundersökningar då exempelvis djur vistas på i området.

Trafikverkets kommentar

Eventuell påverkan av marknadsvärdet på fastigheter i närområdet är svårt att bedöma. Ökat buller ska utredas i förhållande till gällande riktvärden (se Buller). Markvibrationer orsakat av anläggningen bedöms inte som sannolikt (se Vibrationer) men ska utredas djupare. Specifika frågor gällande markintrång eller påverkan på pågående markanvändning kan ställas till projektets markförhandlare.

Skulle inlösen av delar eller hel fastighet bli aktuell sker detta i dialog med berörda fastighetsägare i kommande skeden.

Trafikverket har rutiner för markägarkontakter innan fältarbeten utförs samt för återställande av eventuella markskador, och kommer att ytterligare skärpa upp tillämpningen av dessa. Trafikverket kommer att kontakta berörda fastighetsägare och arrendatorer, exempelvis djurhållare, för att mildra störningar för hästar eller andra betesdjur.

Ökad vägtrafik

Frågor har inkommit om hur den planerade anläggningen kommer att påverka vägtrafiken i området, både under byggskedet men också när anläggningen är färdigställd. Frågor ställdes om hur Trafikverket säkerställer situationen för oskyddade trafikanter och de som rör sig i området.

Trafikverkets kommentar

Under byggtiden kommer vägtrafiken på Kungsbackavägen att öka, till följd av framför allt masstransporter till och från anläggningsplatsen. I driftskedet bedömer Trafikverket att anläggningen endast kommer generera några enstaka bilfordonsrörelser per dag, orsakat av underhållspersonal som ska underhålla uppställningsspåren samt av lokförare, som blir upphämtade med taxi eller bil istället för att åka kollektivt.

Trafikverket kommer att utföra en barnkonsekvensanalys i syfte att identifiera åtgärder som ska leda till minskad påverkan för barn, bland annat deras möjlighet att röra sig i området.

Samrådskreten

Under samrådstiden har frågor ställts om varför man har fått brev hemskickade och därmed erhållit information om projektet även om man inte anses vara direkt berörd av projektet.

Trafikverkets kommentar

I detta tidiga skede av processen har Trafikverket valt att ha en väl tilltagen samrådskrets för enskilda som antas bli särskilt berörda, för att samla in så mycket information som möjligt. I kommande skeden kommer samrådskretsen att omarbetas och specificeras. En del av de som fått informationen ingår även i större samfälligheter. Om projektet kan antas medföra en betydande miljöpåverkan ska projektet ha en utökad samrådskrets. Samråd ska då även ske med övriga statliga myndigheter samt den allmänhet och de organisationer som kan antas bli berörda.

Ledningar i området

Ledningsägare i området önskar löpande samordning med Trafikverket genom hela processen, både gällande befintliga ledningar men också gällande anläggningar som planeras. Det finns flertalet anläggningar som berörs av planen, några med betydande karaktär. Synpunkter kring vem som ska stå för kostnaden vid flytt av anläggningar har inkommit.

Trafikverkets kommentar

I det fortsatta arbetet kommer ledningssamordningsmöten att ske löpande så att Trafikverket tillsammans med berörda ledningsägare kan diskutera påverkan, lösningar och kostnader.

3.1.4. Samråd med övriga berörda myndigheter och organ

Räddningstjänsten

Samrådsmöte hölls 2 november 2020 med Räddningstjänsten.

Vid mötet visades två redundanta räddningsvägar till och från anläggningen, vilka Räddningstjänsten tidigare haft önskemål om. Detta då området endast kan angöras via vägbro över Kålleredsbäcken. Diskussion hölls om gällande krav på vägarna, vägbredder och föreslagen standard. Räddningstjänsten skulle återkomma med kravställning.

Räddningstjänsten önskar även att Trafikverket tar fram en släckvattenutredning, för att säkerställa tillräckligt med släckvatten. Räddningstjänsten upplyser om att brand på uppställningsspår är ytterst sällsynt och bedömer att det inte finns någon specifik riskpunkt i området.

Även frågan om separat elfrånkoppling vid händelse av brand diskuterades. Räddningstjänsten skulle återkomma med kravställning.

Trafikverkets kommentar

En släckvattenutredning kommer att utföras.

Kollektivtrafikmyndigheten (delegerat till Västtrafik)

Västtrafik har lämnat önskemål om tågvärmeposter.

Trafikverkets kommentar

Tågvärmeposter kommer att anordnas på samtliga uppställningsspår.

Försvarsmakten

Försvarsmakten hade inget att erinra mot den planerade anläggningen.

TRAFIKVERKET

Trafikverket, 405 33 Göteborg
Telefon: 0771-921 921, Texttelefon: 010-123 50 00

www.trafikverket.se